

PRIMER DOBRE PRAKSE

UKLJUČIVANJE UČENIKA SA POSEBNIM POTREBAMA U IGRU SA DRUGIM UČENICIMA

Opis učenika/ce	<p>M. S. dovode roditelji na upis u prvi razred školske 2008/9 god. sa godinu dana zakašnjenja zbog specifičnih smetnji koje dete pokazuje. Od 2003. je na tretmanu u Zavodu za poremećaj govora, zbog problema u razvoju koji su najviše izraženi u oblasti govora, komunikacije i socijalnih odnosa. Sproveden je tretman po programu za podsticanje kognitivnog, govorno-jezičkog, socio-emocionalnog razvoja, igre i komunikacije. Sa roditeljima je rađeno sistematsko savetovanje o optimalnim načinima stimulacije razvoja u porodičnoj sredini.</p> <p>Opšte sposobnosti M. S. su prosečne, ali su teškoće veoma izražene u oblasti verbalno-logičkog rezonovanja i razumevanja (značajna razlika u postignućima na verbalnom i neverbalnom delu testa). U okviru verbalnog dela najniže je snalaženje u jednostavnim socijalnim situacijama (koje je inače u praksi uglavnom savladao). Teškoće su i na testu rečnika i brojeva (neposredno pamćenje) jer je M. pažnja za verbalne sadržaje ispod uzrasnih očekivanja.</p> <p>Aritmetičko rezonovanje je na konkretnom nivou: ima pojam količine, više-manje, sabiranje i oduzimanje do 10 na kockicama. Zbog svega toga, predlažu upis u prvi razred, uz nastavak logopedskog tretmana i pojačano angažovanje roditelja, učitelja i stručnih saradnika.</p> <p>Na zakazano testiranje roditelji dovode dete 24. 4. 2008., ali testiranje nije moglo da se sprovede zbog nesaradnje deteta (prvi put je video psihologa). Zakazano ponovno 11. 6. 2008., kad je obavljeno ali bez crteža. M. S. je boravio dve godine u „Dečjem klubu“ po dva sata, po preporuci logopeda. Iz upitnika saznajemo da je rani razvoj bio bez dramatičnih osobenosti, preležeo varičele, prva reč sa osam meseci, nije dojen, probirljiv u jelu, spava sa roditeljima. Nema u kući radne navike, ne vezuje pertle, retko i loše crta, dosta vremena provodi i dobar je sa kompjuterom. Zna da čita, ali se teško odlučuje na to pred nepoznatima. Govori tiho, nekad se ne razume. Sitan, nije promenio nijedan zub. Jedino je relativno uspešan na perceptivnom zaključivanju. Dešnjak, olovku drži nesigurno, linije krivudave, dodaje nove detalje.</p> <p>Sa polaskom u školu, M. S. rado prihvata dolazak, sam se budi, oblači. Zna imena drugova u razredu, upoznao je svoje i ostale nastavnike u školi. Govor mnogo glasniji nego raniji. Drugovi ga zovu na rođendane i on njih zove na svoj, bira im poklone sa roditeljima.</p> <p>U učionici ne pokazuje interesovanje za rad, pažnja mu oscilira. Ponekad „burno“ reaguje ako mu se ne ispune zahtevi. Postepeno usvaja pravila ponašanja u odeljenju i van njega. Smanjuje odlaske do toaleta tokom časova, kaže kada želi da ide, ređe se šeta po učionici, viče ili udara rukom o klupu. Najteže počinje sa radom na času posle raspusta, vikenda, ili petkom kad je umoran.</p> <p>Rado dolazi u školu, radoznao je da upoznaje prostor oko sebe. Naučio je da sam sprema svoje stvari na radnom mestu, da se pakuje i obuče kad odlazi. Stekao poverenje nastavnica i drugova. Na pitanja postavljena direktno njemu, daje odgovore. Voli</p>
------------------------	---

	<p>odlaske sa odeljenjem u pozorište, bioskop, muzeje. Uči imitirajući vršnjake i nastavnice. To čini tako što odlazi u drugo odeljenje i govori im da otvore čitanku da čitaju novi tekst ili da rešavaju zadatke iz udžbenika matematike. Prihvata pomoć vršnjaka, Oni mu rado pomažu na časovima, pozivaju na igru. Voli da njegov rad bude na odeljenskom panou.</p> <p>Savladao tehniku pisanja štampanim slovima ćirilice. Delimično uočava elemente gramatike i pravopisa. Čita sporo i razume pročitano. Čita i piše brojeve do 100, sabira i oduzima do 10. Uočava novčane poene. Prepoznaje m kao jedinicu mere za dužinu. Posmatra i uočava živu u neživu prirodu. Prepoznaje jednostavne, uzročno-posledične veze, pojave i procese u prirodi. Učestvuje u jednostavnim elementarnim igrama. Koristi naučene pozdrave pri odlasku iz grupe.</p> <p>Roditelji, naročito majka, veoma raspoloženi za saradnju sa nastavnicama.</p>
Oblast podrške	<p>Učenje ☐ komunikacija ☒ socijalne veštine ☒ samostalnost ☐</p>
Individualizacija nastave	<p>Individualizacija nastave IOP –IP drugi razred Igra: „Laste prolazte“ Циљ: укључивање ученика МС у игру са другим ученицима</p> <p>Cilj: uključivanje učenika MS u igru sa drugim učenicima</p> <p>Brojalicom se izaberu dva učenika koja se uhvate za ruke i podignu ih iznad glave, praveći „kapiju“. U tajnosti se dogovore o imenima koja ih predstavljaju („zlatno pero „ili „zlatan mač“). Ostali učenici stanu u kolonu i prolaze kroz „kapiju“. Sve vreme pevaju pesmu: Laste prolaste/ na Moravu dolaste/ naša gora zelena/ vaša gora uvela, ... Na zadnji slog pesme „kapija“ pada i zarobi učenika. Učenici koji prave kapiju, pitaju ga šta bira. Kada se odluči za jedno od ponuđenih imena, staje iza onog učenika čije je ime odabrao. Igra se nastavlja dok svi učenici ne prođu kroz kapiju i odaberu stranu. Tako se formiraju dve grupe i nadvlače se, rukama se držeći jedan za drugog. Pobeđuje grupa koja povuče onu drugu.</p> <p>Od samog početka igre MS učestvuje i uredno prolazi kroz kapiju kada na njega dođe red. Nastavnik namerno njega ostavlja na kraju kolone da bi mu sve vreme držao pažnju, nagoveštavajući mu da će možda baš on biti sledeći „uhvaćen“. Dok čekaju da se „uhvaćeni“ odluči na koju će stranu, nastavnik dobacuje loptu učenicima koji čekaju (tako vežbaju hvatanje i bacanje lopte), praveći igru dinamičnijom, MS je pojačana pažnja jer očekuje da uhvati loptu. Po završenom odabiru grupa , učenici se hvataju za pojase i pokušavaju da nadvuku drugu grupu. Nastavnik se u ovoj fazi igre uključuje, staje iza MS , hvatajući ga za pojas. Na taj način ga podržava i podstiče da učestvuje do kraja u igri. MS ni jednog momenta ne ispušta druga ispred sebe i svojski se trudi da pobeđe drugu grupu. Posle tri</p>

	pokušaja nadvlačenja, proglašava se pobednik.
Materijali i učila	
Prilagođavanje prostora	Poznat prostor koji učeniku ne odvlači pažnju drugim sadržajima (sala za fizičko, dvorište škole).
Akteri	Nastavnica
Dodatna podrška	
Ishodi	Ishodi Učenik poznaje i pridržava se pravila igre. Druži se sa vršnjacima.
Primer pripremila	Mirjana Jovanović, nastavnik, član IOP tima škole, OŠ „Oslobodioci Beograda“ , Beograd